

Bemyndigelsen og Ansvar, og lad os tøile ham, saa langt vi kunne, lad ham give særlige Motiver, naar han bruger Udførselsforbudet. Den Ene gav det i den Mening, at Udførselsforbudet skulde benyttes, den Anden i den Mening, at det ikke skulde benyttes. Da jeg havde paataget mig det moralske Ansvar, og skulde give bestemte Grunde, saa har jeg ikke benyttet det; thi Loven var saa fortværg, at jeg ikke kunde være tjent med at komme til Lovgivningsmagten to Aar efter, naar jeg ikke havde taget klart Standpunkt til Sagen. Nu mener den ærede Ordfører, at jeg ikke har udtalt mig korrekt om Udførselsforbudet, og at jeg tidligere har udtalt mig anderledes, men det tror jeg ikke; jeg har vistnok sagt i Udvalget, at den meget begrænsede Tid for Lovens Varighed gjør, at man ikke kan bruge Udførselsforbudet. Jeg fastholder det, der er naturligt, at naar Sagen igjen skal for Lovgivningsmagten, saa er man ikke stemt for at tage en Bestemmelse, der medfører saa stort Ansvar. Nu er Stillingen noget anderledes. Sidst haabede man fra den ene Side, at Ministeren vilde udstede Udførselsforbud, og fra den anden, at han vilde lade være at udstede det. Nu ere vi naturligvis et Skridt videre, Situationen er længere fremme. Nu udtaler den ærede Ordfører, at han vil give Ministeren Ret til at udstede Udførselsforbud, naar han vil lade være at bruge det, og det ærede Medlem for Ribe Amts 2den Valgkreds (Bust) siger, at han vil ogsaa stemme for Udførselsforbud, men han gjør det, fordi Ministeren skal bruge det. De Herrens Enighed er altsaa ikke i mindste Maade større, end den var for to Aar siden. Derfor mener jeg, at det Sunde og Rigtige er, at Lovgivningsmagten selv afgjør dette Spørgsmaal og ikke overlader til Ministeren at hitte ud af det alene af den Grund, at de ikke selv kunne hitte ud af det. (Afbrudelse af Berg.) Om Forlædelse! Kan det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds finde en anden Grund, saa for mig gjerne, jeg kan ikke se anden. Sigesom sidst kan man ikke blive enig, og saa siger man: Der have vi jo Ministeren, lad ham om det. Jeg gjentager, at jeg maa naturligvis staa anderledes til den Ting, end for to Aar siden, da jeg ikke havde haft Tid til at undersøge Sagen, men nu har jeg undersøgt den, saa godt jeg kan. Det kan derfor ikke nytte de Herrer at føre mathematisk og juridiske Beviser for Benyttelsen af den Ting. Jeg kan ikke komme videre end jeg allerede har sagt, at naar vi staa saaledes i England, saa er det sikkert af stor Interesse for os at give Afkald paa en Udførsel, som

ingen Interesse har for os. Jeg har den Overbevisning, at det er rigtigt at udstede Udførselsforbud, og den har jeg i en ganske anden Grad end for to Aar siden, og derfor kan jeg ikke være tjent med at tage samme Stilling som for to Aar siden. Jeg kan ikke gjøre det, naar jeg vil handle forsvarligt, og de Herrer gjøre ilde, hvis de stille sig som for to Aar siden, thi Stillingen er anderledes.

Berg: Den ærede Minister gjør mig Uret. Jeg mener, han indtager en rigtig Stilling her, og jeg forstaa heller ikke Misdagen anderledes, end jeg forstod den for to Aar siden. Naar den sætter en saadan Bestemmelse ind i Loven, naar den overlader et saa vigtigt Spørgsmaal til Ministerens Afgjørelse, er det en Falliterklæring fra Lovgivningsmagts Side, og til at gjentage denne Falliterklæring kan jeg ikke tænke mig anden Grund, end man er indbyrdes bange for hinanden, og ikke vil lade en ren Afgjørelse finde Sted. Det Forslag, som det ærede Medlem fra Vestervig har stillet, om at indføre den gamle Bemyndigelse, forstaaer jeg, som jeg tidligere ogsaa har forstaaet det, saaledes, at Ministeren kan udstede Forbudet i Genhold til denne Bemyndigelse, men at han ogsaa kan tage Forbudet tilbage, altsaa verle frem og tilbage dermed efter sit Skjøn, og da Ministrene kunne verle, vil ogsaa Forbud og Tilladelse kunne verle efter de forskellige Ministres Meninger. Da dette Spørgsmaal imidlertid er forbundet med store Samfundinteresser, forekommer det mig aldeles urimeligt at overlade dets Afgjørelse til en saadan Tilfældighed, som hvilken Skjøn den paagjældende Minister til enhver Tid har, og jeg kan ikke paa nogen Maade billige, at Lovgivningsmagten overlader denne Sag til en tilfældig ministeriel Afgjørelse. Derfor kan jeg ikke stemme for dette Forslag af det ærede Medlem fra Vestervig. Jeg paaaffønner, at man har stillet dette Spørgsmaal klart frem i Forslaget under Nr. 9 saaledes, at vi kunne sege at se, til hvilken Side man her vil gaa, og om man vil, ved Udstedelsen af dette Forbud, foretage det første Skridt her til Lands til at gjøre Brud paa de almindelige Regler for Handel og Wandel. Jeg har i Alt, hvad der er anført til Forsvar for et saadant Forbud, ikke fundet nogen som helst Grund til at gaa med til et saadant Indgreb i den almindelige Virksomhed, som det vilde være at forbyde Udførselen af en Vare, der lovlig kan fabrikeres her i Landet, og det vil utvivlsomt, da Forbudet ogsaa gjælder Transitering, medføre mangehaande Ulemper efter den